

1. WERKEN
2. WONEN
3. KLACHTEN
4. GELD
5. GEZIN
6. OVERHEID

**Vertaling van de Poolse content op de webpagina:
Informatiepunt Arbeidsmigranten**

Als u in Nederland komt wonen en werken is er veel dat u moet weten en regelen.
Dit document zet de belangrijkste zaken voor u op een rij.

1. WERKEN

- DE NEDERLANDSE TAAL LEREN
- ARBEIDSOVEREENKOMST
- SALARIS / MINIMUMLOON
- VOORBEELD SALARISSPECIFICATIE
- ZIEKTE EN ONGEVAL
- WERKELOOS

DE NEDERLANDSE TAAL LEREN

De Mondriaan Educatie Westland (Adres: Europalaan 1, 2672 ZX, Naaldwijk) organiseert een Nederlandse taal cursus.

Arbeidsimmigranten kunnen zich gedurende het hele jaar aanmelden voor deze taal cursus per mail via educatie.westland@rocmondriaan.nl of telefonisch op tel: 0886663836.

Vervolgens wordt u uitgenodigd voor een intakegesprek. De intakeavonden zijn 1 keer per maand.

Na dit gesprek kunt u gelijk beginnen met de cursus (natuurlijk als er plaats vrij is).

In een lesgroep zitten ongeveer 15 tot 20 cursisten.

De cursuskosten zijn € 30 per kalenderjaar en ongeveer € 40 voor het studieboek.

De lessen zijn 1 keer per week :

Op maandagavond of op donderdagavond van 18.45-22.00 uur

Op maandagmorgen van 08.45-12.00 uur

ARBEIDSOVEREENKOMST

Een collectieve arbeidsovereenkomst (cao)

Een collectieve arbeidsovereenkomst (cao) is een opstelling van afspraken en regels binnen een bepaalde branche, die worden gesloten tussen werkgeversorganisaties en vakbonden. Voor zowel werkgevers als werknemers, is het naleven van deze overeenkomst verplicht.

Afhankelijk van bij welke brancheorganisatie uw werkgever is aangesloten geldt binnen het bedrijf waar u werkt een bepaalde cao. Als de uitzendonderneming lid is van de Algemene Bond Uitzendondernemingen (ABU) dan is de cao ABU van toepassing. Als de uitzendonderneming lid is van de Nederlandse Bond van Bemiddelings- en Uitzendondernemingen (NBBU), dan is de cao NBBU van toepassing. Als de uitzendonderneming geen lid is van ABU of NBBU, valt deze onder de cao ABU omdat deze algemeen verbindend is. Welke soort cao van toepassing is, kunt u vinden op de arbeidsovereenkomst.

Waar kan ik de cao voor uitzendkrachten vinden?

Op deze website leest u ook meer informatie over uitzendkrachten.

Op de website www.nbbu.nl kunt u een folder "CAO voor Uitzendkrachten" in het [Nederlands](#), in het [Engels](#), in het [Duits](#) en in het [Pools](#) downloaden. Op deze website vind u meer informatie over uitzendkrachten.

SALARIS/MINIMUMLOON

Hoe hoog is het wettelijk minimumloon?

Het wettelijk minimumloon beschermt werknemers van 23 tot de AOW-leeftijd tegen onderbetaling. Er is ook een minimumjeugdloon voor jongere werknemers van 15 tot 23 jaar.

De Inspectie SZW controleert of werkgevers zich aan de wettelijke normen houden. Het wettelijke minimumloon en de minimum vakantiebijslag staan ook op het loonstrookje vermeld. Hierdoor kunnen werknemers controleren of ze minstens het wettelijk minimumloon betaald krijgen.

De hoogte van het bruto minimumloon hangt af van uw leeftijd. De bedragen van het minimumloon worden ieder jaar op 1 januari en 1 juli aangepast aan de ontwikkeling van de gemiddelde cao-lonen in Nederland. Kijk voor de meest [recente overzicht](#) van het wettelijk minimumloon op de website van de Rijksoverheid. Tevens kunt u hier de exacte [uurtarieven](#) vinden.

VOORBEELD SALARISSPECIFICATIE

Overzicht van de meest voorkomende inhoudingen, verrekeningen en uitbetalingen.

Salarisspecificatie

datum : 4-10-2012
weeknr : 2012 - 39.1

Dhr. J. Kowalski
Holenderska 1
1234 GH Kroliki Dolne

personeelsnr		functie		loonheffnr	
sofinummer		uurloon	6,00	fase	C
geboortedatum	1-1-1980	minimumloon	336,05	beslisboom	
datum in dienst	1-1-2012	min. vakbijslag	26,88	functiegroep	
datum uit dienst		tabel	week, wit	discipline	
geslacht	man	heffingskorting	ja	periodiek	
burgerlijke staat	ongetrouwd	loonheff. bijz. bel	33,10 %		

Berekening bruto-netto

omschrijving	bruto/netto	tabel	basis SVW	bijz. tabel
Loon 38 uur 100 % x 8,40	319,20	319,20	319,20	
Uitruil loon (WML-beperving)	-49,95	-49,95	-49,95	
Bijstelling auto	50,00	50,00		
Stipulensloen 4,2 %	-5,45	-5,45	-5,45	
Verrek. vakantieuren 0,6574 uur x 8,40	5,52	5,52	5,52	
Verrek. rsv. vak.geld	28,19	28,19	28,19	
Premie ZVW 7,1 %	24,67	24,67		
		372,18	297,51	
Netto inhoudingen :				
Inh. E.T.-kosten	-85,00			
Inhouding alg/serv kosten	-40,00			
Inhouding Holland Zorg	-19,86			
Wk 39 Inhouding Internet	-10,00			
Wk 39 Inhouding verkeersboete	-30,00			
Bijstelling auto	-50,00			
Premie ZVW 7,1 %	-24,67			
Loonheffing Tabel over 372,18	-54,05			
Premie WGADiff_wrn 0,065 %	-0,19			
Netto toeslagen :				
Netto vergoeding E.T.-kosten ovw/tsf	49,95			
Km-vergoeding onbelast 200 km x 0,19	38,00			
Netto loon €	146,36			
Betaalde voorschotten	-20,00			
Totaal netto (overgemaakt per kas)	126,36			

Inleners in deze periode

Inlener	woonplaats

Notities

ET-kosten = 85,00

Totalen t/m deze periode

omschrijving	deze per	cumulat.
uren norm.	38,00	38,00
uren overwerk		
loondagen	5,00	5,00
dagen ziek		
wachtdaguren		
TvTuren	/	
fiscaal loon	372,18	372,18
fiscaal loon BT		
loonhef.	54,05	54,05
loonhef. BT		
loon SVW	297,51	297,51
prem. ZVW	24,67	24,67
prem. Awf		
prem. pensioen	16,36	16,36
netto loon	146,36	146,36
arbeidskorting	30,53	30,53
voorschotten	20,00	-20,00
Vakantiebon		

Reservering		procent	opbouw	uitbet.	cumul.	uren
Vakantietoelag	€	8,00 %	28,19	28,19	0,00	
Vakantiedagen wet.	uren	8,66 %	3,29		3,29	3,29
Vakantiedagen bww.	uren	1,73 %	0,66	0,66	0,00	0,00
Feestdagen	€					
KVZ/bgw verlof	€					
ATV	uren					

ZIEKTE EN ONGEVAL

Krijg ik nog salaris als ik ziek word?

Bent u ziek? Geef dit op de eerste dag van uw ziekte direct door aan uw werkgever. Uw werkgever hoeft uw eerste twee ziektedagen niet door te betalen. Dat worden wachtdagen genoemd. Dit mag, als dit in uw [arbeidsovereenkomst of cao](#) staat. Daarna betaalt hij u minimaal 70% van uw loon door.

Vanaf het moment dat u zich ziek meldt, geeft uw werkgever dit door aan de arbodienst of bedrijfsarts. De bedrijfsarts of arboarts geeft na uiterlijk zes weken ziekte een advies over de mogelijkheden om weer aan het werk te gaan als hij/zij voorziet dat uw ziekte langer gaat duren. Uiterlijk in de achtste week maakt u samen met uw werkgever of arboarts een plan van aanpak voor herstel en re-integratie. Uw werkgever betaalt u maximaal 2 jaar loon door.

Wat is een WIA-uitkering?

Na 2 jaar ziekte mag uw werkgever u ontslaan. Bent u bijna 2 jaar (104 weken) ziek en kunt door uw ziekte niet of minder werken waardoor u maximaal 65% of minder van uw oude loon kunt verdienen? Dan kunt u een arbeidsongeschiktheidsuitkering, de zogenoemde WIA-uitkering, aanvragen bij UWV. Er zijn verschillende soorten WIA-uitkeringen: IVA en WGA. Waar u recht op heeft, hangt af van de verwachting of u in de toekomst kunt werken.

Een WGA-uitkering krijgt u mogelijk als u 2 jaar of langer ziek bent en het de verwachting is dat u (in de toekomst) wel weer zal kunnen werken. IVA krijgt u mogelijk als u niet of nauwelijks kunt werken en het de verwachting is dat er geen kans is dat u herstelt.

Meer informatie kunt u vinden op de [website van UWV](#).

Arbeidsrecht

Hoe weet ik of mijn werkgever zich aan de regels houdt?

In Nederland houdt de Inspectie SZW er toezicht op of werkgevers en werknemers zich aan de wet houden. De inspecties zijn er aan de ene kant op gericht om overtredingen op te sporen en aan te pakken. Maar aan de andere kant ook om ondernemingen, instellingen en sectoren te stimuleren om veiligheids- en gezondheidsrisico's zo veel mogelijk te voorkomen, of weg te nemen. Voor een opsomming van de kerntaken van de Inspectie verwijzen wij u graag naar de website van de [Inspectie SZW](#).

WERKELOOS

Uw contract stopt

Heeft u een tijdelijk contract en loopt dat af? Ga direct op zoek naar werk zodra u weet dat uw contract niet wordt verlengd. Lukt het niet om op tijd ander werk te vinden? Dan kunt u een [WW-uitkering aanvragen bij UWV](#). Biedt uw huidige werkgever u een nieuw contract aan en weigert u dit? Dan krijgt u geen WW-uitkering.

Uw uitzendbaan stopt

Als uw contract van het uitzendbureau niet wordt verlengd, dan dient u direct op zoek te gaan naar nieuw werk. Lukt het niet om op tijd ander werk te vinden? Dan kunt u een WW-uitkering aanvragen bij UWV. Biedt het uitzendbureau u (weer) een tijdelijk contract aan en weigert u dit? Dan krijgt u geen WW-uitkering.

U bent ziek en wordt (hierdoor) werkloos

Heeft u een tijdelijk contract dat binnenkort afloopt? En bent u ziek op de dag dat u werkloos wordt? Dan kunt u pas een WW-uitkering krijgen als u weer beter bent. Misschien kunt u in de periode dat u

ziek bent wel een [Ziektewet-uitkering](#) krijgen. Heeft u een vaste baan? Dan mag uw werkgever u niet zomaar ontslaan als u ziek bent. Kijk op de [website van het UWV](#) voor meer informatie .

U heeft zelf ontslag genomen

In beginsel krijgt u geen WW-uitkering als u zelf ontslag neemt. Dat geldt ook als u ontslag neemt in uw proeftijd. In een aantal gevallen kunt u mogelijk wel een WW-uitkering krijgen als u zelf ontslag neemt. Voor meer informatie kijk op de website van de [UWV](#).

Moet ik solliciteren als ik een WW-uitkering heb?

Als u een WW-uitkering ontvangt, heeft u een sollicitatieplicht. Dit betekent dat u moet solliciteren naar passend werk. U moet minimaal 4 keer per 4 weken solliciteren. Kijk voor meer informatie op de website van de [UWV](#).

2. WONEN

- WOONRUIMTE
- ONZELFSTANDIGE WOONRUIMTE
- OPVANG VOOR DAK- EN THUISLOZEN

WOONRUIMTE

Nederland biedt veel mogelijkheden om huisvesting te vinden. De mogelijkheden zijn:

- Huisvesting via de werkgever,
- Het huren van een woning (via een wooncorporatie of particulier),
- Het kopen van een woning.

De personen, die aan [bepaalde voorwaarden](#) voldoen kunnen een sociale woning in de gemeente via een wooncorporatie huren. Voor de [gemeente Westland](#) kan dat via deze pagina.

ONZELFSTANDIGE WOONRUIMTE

De organisaties die huisvesting voor arbeidsmigranten aanbieden kunnen **een certificaat** voor hun huisvesting behalen op de voorwaarde dat hun huisvesting aan bepaalde eisen voldoet, die worden gesteld door **de Stichting Normering Flexwonen (SNF)**.

Huisvestingslocaties van de organisaties die zich aanmelden bij de Stichting Normering Flexwonen worden jaarlijks gecontroleerd. Voldoet de huisvesting niet, en worden zaken niet snel hersteld, dan wordt de aanbieder van huisvesting uit het register van de Stichting Normering Flexwonen geschreven.

Een certificaat is (nog) niet verplicht in Nederland.

Meer informatie over de certificaat kunt u vinden op de website van [SNF](#).

OPVANG VOOR DAK- EN THUISLOZEN

Als u onverwachts dakloos ben geworden kunt u hulp zoeken bij de verschillende organisaties die zich inzetten voor opvang van dak- en thuislozen.

Er zijn verschillende organisaties die zich hiervoor inzetten. In onze regio zijn meerdere stichtingen actief.

In Delft zit [Stichting Perspektief](#).

Als iemand acuut dakloos raakt, dan moet diegene zich aanmelden bij het Daklozenloket bij de gemeente in Delft. Adres: Stationsplein 1, 2611 BV Delft. Dit loket bepaalt op basis van de situatie of iemand eventueel opvang kan krijgen. Mailadres: info@perspektief

voor de dagopvang

Het adres:

Surinamestraat 1, 2612 EA Delft

Telefoonnummer: 015 – 284 10 81 (9:00 – 15:30)

voor de nachtopvang

Het adres:

Spoorsingel 8, 2613 BD Delft

Telefoonnummer: 015 – 284 10 68 (altijd bereikbaar)

In Den Haag zijn enkele stichtingen actief die nauw samenwerken:

- [Stichting Dr. Schroeder van der Kolk](#) biedt vooral begeleiding of advies. Tijdens de winterregeling is er voor iedereen gratis een extra winteropvang aan de Zilverstraat 40, 2544 ER Den Haag.
- [De Kessler Stichting](#) en [Leger des Heils](#) werken samen.

De Kessler Stichting

Als iemand acut dakloos raakt, dan moet diegene zich aanmelden bij het Daklozenloket op de Binckhorstlaan 119-1, 2516 BA Den Haag. Het [Daklozenloket](#) bepaalt op basis van de situatie of iemand eventueel opvang kan krijgen.

Telefoonnummer: 070 - 8 500 500 (bij voorkeur bellen na 18:00 uur)

Wel moet u er rekening mee houden dat de opvang bepaalde voorwaarden kan stellen aan uw verblijf, zoals bijvoorbeeld inschrijving in de BRP.

Barka

Daarnaast kunt u terecht bij de Poolse stichting [Barka](#).

Stichting Barka is gevestigd in Utrecht. In Den Haag is geen vaste locatie, maar er zijn elke dag medewerkers (streetworkers) te vinden op straat. Ze spreken allemaal Pools. U kunt in het Pools, Engels en Nederlands contact opnemen met een medewerker die voor de regio Den Haag verantwoordelijk is via het telefoonnummer: 06 52 62 92 74.

3. Klachten over werk- en woonomstandigheden

Om een klacht in te dienen in Nederland moet u weten bij welke instantie u terecht kunt. Zorg ervoor dat u uw klacht bij de juiste instantie meldt omdat elke instantie specifieke klachten behandelt. Als u een klacht heeft, kunt u dit melden bij de onderstaande instanties.

Bij de [SNCU](#) (Stichting Naleving CAO voor Uitzendkrachten) kunt u terecht in het Nederlands, Engels, Pools, Spaans en Roemeens als u vermoedt dat:

- u te weinig loon krijgt, geen vakantiegeld, geen doorbetaling van het loon op een feestdag of als u geen aanspraak kunt maken op de ATV/ADV -regeling.
- als u denkt dat er iets anders afwijkt van de uitzend-cao

Bij de [Inspectie SZW](#) (Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid) kunt u een melding maken als uw klacht één van de onderwerpen betreft:

- arbeidsomstandigheden en arbeidstijden,
- arbeidsongeval,
- arbeidsuitbuiting,
- asbestverwijdering,
- bouwwerk aanmelden,
- fraude of criminaliteit,
- illegale arbeid,
- malafide uitzendbureaus,
- onderbetaling,
- onveilig product,
- permanente nachtarbeid

U kunt een melding ook (anoniem) telefonisch doen: 0800-5151

Bij de [SNF](#) (Stichting Normering Flexwonen) kunt u in het Engels en Pools terecht als u bewoner bent en een klacht over een onveilige of onhygiënische situatie en overbewing. Andere zaken die niet aan de SNF-eisen voldoen, moet u eerst aankaarten bij de verhuurder bijv: dat er sprake is van brandgevaar of problemen met de constructie. Als dat niet helpt, dan kunt u een klacht indienen per e-mail via info@normeringflexwonen.nl of gebruik maken van het klachtenformulier.

Bij [de politie](#) kunt u terecht voor een melding over o.a.:

- Geweld, bedreiging of discriminatie
- Seksueel misbruik
- Een melding m.b.t. uw bedrijf of organisatie.

U kunt een melding maken:

- Telefonisch: 0900-8844 Bij spoed: 112
- Online (24/7)

Bij de politie kunt u online geen anonieme meldingen maken.

Bij [Meld Misdaad Anoniem](#) (M.) kunt u anoniem een melding maken over criminaliteit en misdaad. Bijvoorbeeld over moord, mishandeling, overvallen en brandstichting. Maar u kunt ook informatie vinden over fraude en corruptie.

Meld Misdaad Anoniem is telefonisch te bereiken op 0800-7000.

maandag tot en met vrijdag van 8.00 tot 24.00 uur
zaterdag, zondag en feestdagen van 9.00 tot 17.00 uur.

Telefoon vanuit het buitenland +31 800 70 00 (niet alle providers ondersteunen dit)

4. GELD

- BANK
- PENSIOEN

BANK

Een bankrekening in Nederland

Om een rekening te kunnen openen dient u in ieder geval in het bezit te zijn van een geldig paspoort of identiteitskaart, een BSN en een Nederlands (verblijfs-)adres. U kunt persoonlijk langs gaan bij een bank, of u kunt er voor kiezen via internet een rekening aan te vragen. Voor meer informatie kunt u de website van de bank raadplegen.

PENSIOEN

Hoe is het Nederlandse pensioen opgebouwd? Nederland heeft een pensioenstelsel dat bestaat uit 3 pijlers:

1. Basispensioen (Algemene Ouderdomswet, AOW)

De AOW vormt het basisinkomen om in het levensonderhoud te kunnen voorzien. Arbeidsmigranten die via een uitzendbureau werken, bouwen AOW op basis van de gewerkte weken op, met uitzondering van vakanties. Arbeidsmigranten die direct met hun werkgever een arbeidsovereenkomst hebben gesloten, bouwen op basis van de duur van de arbeidsovereenkomst AOW op.

2. Aanvullend pensioen via de werkgever

De meerderheid van de werkgevers heeft een aanvullende pensioenregeling getroffen voor de werknemers. Hierdoor krijgen werknemers een aanvullende uitkering bovenop de AOW-uitkering.

3. Individuele aanvullende pensioenvoorzieningen

Via individuele verzekeringen kunnen mensen fiscaal aantrekkelijk sparen voor extra pensioen. Zelfstandigen moeten vaak zelf voor hun aanvullende pensioen zorgen. Zij kunnen dit doen via de individuele verzekeringen. Zie ook de [website van de Rijksoverheid](#).

5. GEZIN

- ONDERWIJS
- KINDEROPVANG
- STEUN
- ZWANGER
- ZIEKTE
- TROUWEN EN GEREgistREERD PARTNERSCHAP
- OVERLIJDEN

ONDERWIJS

Leerplicht

Ben ik verplicht mijn kind naar school te laten gaan?

Alle kinderen in Nederland in de leeftijd van 5 tot 16 jaar zijn leerplichtig. Jongeren die na hun 16e nog geen startkwalificatie hebben, moeten tot hun 18e onderwijs volgen. Een startkwalificatie is een diploma havo, vwo of mbo (niveau 2 of hoger). Kinderen zijn verplicht om uiterlijk de eerste dag van de maand nadat zij 5 zijn geworden naar school te gaan. In bepaalde uitzonderingsgevallen kunnen kinderen een vrijstelling van de leerplicht krijgen. Meer informatie kunt u vinden op de website van [de Rijksoverheid](#).

Wordt ongeoorloofd schoolverzuim (spijbelen) bestraft?

De leerplichtambtenaar van de gemeente onderzoekt of er sprake is van ongeoorloofd verzuim. Hij kan leerlingen vanaf 12 jaar persoonlijk op hun ongeoorloofde schoolverzuim aanspreken en voor de rechter brengen. De rechter kan de leerplichtige jongere een taakstraf of een geldboete geven. Ook ouders of verzorgers kunnen een geldboete krijgen. Die kan oplopen tot €3.900. In ernstige gevallen kan de rechter een voorwaardelijke gevangenisstraf met proeftijd opleggen. Raadpleeg de website van [de Rijksoverheid](#) voor uitgebreide informatie over de leerplicht en verzuim.

Mag ik zelf een school uitzoeken voor mijn kind?

Als ouder kunt u zelf een school kiezen voor uw kind. In Nederland zijn ruim 6700 basisscholen. Er zijn verschillende soorten scholen:

Openbare scholen - staan open voor kinderen van iedere godsdienst en levensbeschouwing.

Bijzondere scholen - geven les vanuit een godsdienstige of levensbeschouwelijke overtuiging bijv.: rooms-katholieke, protestants-christelijke, joodse, islamitische en hindoeïstische.

'Algemeen' bijzondere scholen - het onderwijs is gebaseerd op bepaalde pedagogische uitgangspunten. Dit zijn bijvoorbeeld Montessorischolen, Daltonscholen, Freinetscholen en Jenaplanscholen.

Meer informatie kunt u vinden in de brochure "Basisonderwijs 2015-2016" - Gids voor ouders en verzorgers. Die kunt u downloaden op de website van [de Rijksoverheid](#).

Basisonderwijs

Wat is het Nederlandse basisonderwijs?

Basisonderwijs is onderwijs voor alle kinderen van 4 tot 12/13 jaar. De basisschool kent 8 groepen, daarna volgt het vervolgonderwijs. Alle scholen moeten voldoen aan de kerndoelen van het Ministerie van Onderwijs.

Wanneer kan ik mijn kind inschrijven op een basisschool?

Vanaf 3 jaar en 10 maanden mag uw kind op de meeste basisscholen een aantal (halve) dagen naar school om te wennen. Vanaf 5 jaar gaat de leerplicht in. Dan moet uw kind naar school. De adressen van de basisscholen zijn te vinden op de website van [10000 scholen](#).

Kosten basisschool

Ouders betalen geen lesgeld voor het basisonderwijs. Scholen kunnen wel een vrijwillige ouderbijdrage vragen voor extra activiteiten.

Ouderbijdrage

Scholen bieden naast het gewone lesprogramma vaak extra activiteiten aan. Bijvoorbeeld het sinterklaasfeest of de kerstviering, een schoolreisje, zwemlessen of schooltuintjes. Voor deze activiteiten mag de school aan ouders een financiële bijdrage vragen. Deze bijdrage is altijd vrijwillig. Kijk voor uitgebreide informatie op de website van [de Rijksoverheid](#).

Speciaal onderwijs

Wat is speciaal onderwijs?

Speciaal onderwijs is onderwijs voor kinderen met een handicap, chronische ziekte of stoornis. Deze kinderen krijgen in het speciaal onderwijs meer aandacht en ondersteuning dan in het gewone onderwijs. Om dit te faciliteren, is het speciaal onderwijs opgedeeld in vier clusters:

- 1) Blinde, slechtziende kinderen.
- 2) Dove, slechthorende kinderen.
- 3) Gehandicapte en langdurig zieke kinderen.
- 4) Kinderen met stoornissen en gedragsproblemen.

Voor uitgebreide informatie over speciaal onderwijs kunt u terecht op de website van [de Rijksoverheid](#).

Voortgezet onderwijs

Wat is het Voortgezet Onderwijs?

In groep acht van de basisschool krijgen alle kinderen een schooladvies voor het type vervolgonderwijs dat voor hen het meest geschikt is.

In Nederland zijn er verschillende soorten middelbare opleidingen:

- Vmbo (Voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs), duurt 4 jaar.
- Havo (Hoger algemeen voortgezet onderwijs), duurt 5 jaar.
- Vwo (Voorbereidend wetenschappelijk onderwijs), duurt 6 jaar.
- Pro (Praktijkonderwijs) Deze school is bestemd voor jongeren die waarschijnlijk niet in staat zijn om een diploma voorbereidend beroepsonderwijs (vmbo) te halen. Voor het praktijkonderwijs geldt geen cursusduur, maar wel een leeftijdsgrens van 18 jaar.

Meer informatie kunt u vinden op de website van [de Rijksoverheid](#).

Opleidingsmogelijkheden na het Voortgezet Onderwijs

Na het behalen van een diploma binnen het voortgezet onderwijs, is het mogelijk verder te leren op een beroepsonderwijsinstelling of een instelling binnen het hoger onderwijs.

Het Middelbaar Beroepsonderwijs (MBO)

Het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) bereidt studenten voor op de beroepspraktijk of een vervolgonderwijs, bijvoorbeeld in het hoger beroepsonderwijs (hbo). De [toelatingseisen voor het mbo](#) verschillen per opleidingsniveau en leerweg.

Het Hoger Beroepsonderwijs (HBO)

Nederland kent ruim 40 hogescholen. Aspirant-studenten kunnen op een hbo terecht voor een bachelor- of masteropleiding. Het hbo heeft 7 sectoren: economie, gezondheidszorg, kunst, landbouw, pedagogisch, sociaal agogisch en techniek. Hier vindt u informatie over de [toelatingseisen tot hbo-opleidingen](#).

Het Wetenschappelijk Onderwijs (WO)

Het wetenschappelijk onderwijs (WO) behelst alle universitaire opleidingen in Nederland. Ook deze kennen een bachelor- en masterstructuur. Voor het WO gelden de [hoogste toelatingseisen](#).

KINDEROPVANG

Kinderdagverblijf

Wat is een kinderdagverblijf?

Een kinderdagverblijf is bedoeld voor kinderen vanaf 6 weken tot 4 jaar (de leeftijd waarop zij naar de basisschool gaan). De meeste kinderdagverblijven zijn alle werkdagen geopend, met wisselende openingstijden tussen 07.30 tot 18.30 uur. Kinderen kunnen naar wens verschillende aantal dagen en dagdelen ('s ochtends of/en 's middags) terecht. Ook bieden sommige kinderdagverblijven een 24-uurs opvang. De kinderen worden begeleid en verzorgd door gediplomeerd personeel.

Toeslag voor kinderopvang

U kunt misschien kinderopvangtoeslag krijgen. Dit is een bijdrage in de kosten van kinderopvang. [Hier](#) kunt u lezen wat de voorwaarden per jaar zijn. Ouders hebben vanaf 1 januari 2011 tevens alleen recht op kinderopvangtoeslag als ze gebruik maken van kinderopvang die in het [LRK](#) (Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen) staat.

Gastouderopvang

Wat is gastouderopvang?

Gastouderopvang is mogelijk voor baby's, peuters en basisschoolkinderen. De gastouder kan de kinderen in de eigen woning of in de woning van de kinderen opvangen. Gastouders moeten geregistreerd staan in het Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen. Meer informatie kunt u vinden op deze [website](#).

Peuterspeelzaal

Wat zijn peuterspeelzalen?

Een peuterspeelzaal is voor kinderen van 2 tot en met 4 jaar. Hier kunnen kinderen op vaste dagen spelen en leren om met andere kinderen om te gaan. Het kind wordt gestimuleerd in zijn ontwikkeling en spelenderwijs voorbereid op de basisschool.

Peuters en kleuters met een taalachterstand kunnen gebruik maken van voor- en vroegschoolse educatie (vve). Door vve kunnen kinderen op een speelse manier hun achterstand inhalen. Zo kunnen zij een goede start maken op de basisschool. Bent u woonachtig in de gemeente Westland dan kan het [Sociaal Kernteam](#) u hier meer informatie over geven.

Opvang buiten school

Bestaat er opvang voor mijn kind buiten schooluren?

Buitenschoolse opvang (BSO)

Als u opvang nodig hebt voor uw kinderen in de uren voor of na schooltijd, dan kunt u gebruik maken van de buitenschoolse opvang. De buitenschoolse opvang is bestemd voor kinderen van 4 tot 12 jaar die naar de basisschool gaan. De school kan de opvang organiseren of dit in samenwerking doen met een kinderopvangorganisatie. Niet iedere school organiseert opvang. De kosten van de BSO hangen af van uw inkomen. Misschien kunt u een deel van de kosten terugkrijgen via de [Belastingdienst](#).

Tussenschoolse opvang

Op de basisschool kan uw kind tussen de middag overblijven. Overblijvende kinderen krijgen de gelegenheid om te eten, te spelen en tot rust te komen onder begeleiding. De school is verantwoordelijk voor tussen schoolse opvang.

STEUN

Sociaal Kernteam

Het sociaal kernteam helpt inwoners van Westland bij het zoeken van hulp. Zij verstrekt informatie en regelt ondersteuning en zorg. Dit geldt ook voor uw vragen over opvoeden en opgroeien van kinderen. Meer informatie kunt u vinden op de website van de [gemeente Westland](#).

GGD

De GGD staat voor Gemeentelijke of Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst. Westland valt onder [GGD Zuid-Holland West](#).

De taken van de GGD zijn onder andere:

- Gezondheidsbevordering.
- Epidemiologie.
- Beleidsadvisering.
- Infectieziektepreventie - en bestrijding.
- Seksuele gezondheid (Soa/hiv).
- Reizigersadvisering- en vaccinatie.
- Toezicht houden - Inspectie Kinderopvang.
- Technische hygiënezorg.
- Medische milieukunde.
- Forensische geneeskunde.
- Openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ).
- Kijk voor meer informatie ook op de website van de [GGD](#).

Huiselijk geweld

Wat is huiselijk geweld?

Huiselijk geweld is fysiek, geestelijk en seksueel geweld dat gepleegd wordt door iemand uit de huiselijke kring. Als u of uw kind wordt mishandeld of getuige is van mishandeling, dan kunt u dit melden bij Veilig Thuis (Advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling). Het meldpunt is 7 dagen 24 uur bereikbaar via telefoon 0800-2000 of per e-mail: info@veiligthuishaaglanden.nl. Kijk voor meer informatie op [de website](#). Bent u direct in gevaar dan kunt u het alarmnummer 112 bellen.

ZWANGER

Waar moet ik aan denken als ik zwanger ben?

Als u zwanger bent kan een arts of een verloskundige u begeleiden. U gaat voor het eerst naar de arts of verloskundige als u ongeveer 9 weken zwanger bent. De verloskundige kunt u zelf kiezen. Namen en adressen van artsen en verloskundigen kunt u vinden in [dit overzicht](#).

Waar kan ik bevallen?

1. Bevallen bij u thuis.

In Nederland bestaat de mogelijkheid om thuis te bevallen. Uw arts of verloskundige moet er wel bij zijn. Er zijn een aantal voorwaarden die in acht moeten worden genomen, uw arts of verloskundige kan u hier alles over vertellen.

2. Bevallen in het ziekenhuis.

U beslist zelf waar u bevalt. U kunt poliklinisch of klinisch in het ziekenhuis bevallen. Als u ervoor kiest poliklinisch te bevallen, dan gaat de verloskundige mee naar het ziekenhuis. Een paar uur na de bevalling gaat u weer naar huis. U moet hiervoor betalen. Wanneer de poliklinische bevalling om medische redenen klinisch wordt, hoeft u niet de kosten van een poliklinische bevalling te betalen. Als u klinisch bevalt, is er een gynaecoloog bij. Dan kan de arts de gezondheid van u en uw baby goed controleren. Voor meer informatie kunt u het beste terecht bij uw eigen zorgverzekeraar.

Kraamzorg

Wat is kraamzorg?

Een kraamverzorgende is iemand die u en uw baby verzorgt na de bevalling. Ook leert ze u en uw partner hoe de baby verzorgd moet worden. Zij komt na de bevalling bij u thuis. Hoeveel dagen en uren hangt af van uw zorgverzekering. Als u thuis bevalt, dan moet u kraamzorg hebben. Vraag bij uw zorgverzekering na met welke kraamzorgorganisatie een contract is afgesloten. Schrijf u zo vroeg mogelijk in voor kraamzorg, bijvoorbeeld als u 9 weken zwanger bent. Kraamzorg maakt deel uit van het basispakket van uw zorgverzekering. Er geldt wel een verplichte eigen bijdrage.

Zwangerschaps- en bevallingsverlof

U hebt recht op zwangerschaps- en bevallingsverlof als u een arbeidsovereenkomst heeft. Ook als u een WW-uitkering, Ziektewetuitkering of een arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvangt, heeft u recht op zwangerschaps- en bevallingsverlof. U dient dit zelf aan te vragen bij het UWV of uw werkgever. Dit moet minimaal drie weken voor het gewenste verlof gebeuren. Bij de aanvraag is een verklaring van uw arts of verloskundige nodig waarin de vermoedelijke bevallingsdatum staat.

Duur verlof

U heeft recht op 6 weken zwangerschapsverlof en minstens 10 weken bevallingsverlof. In totaal heeft u recht op minstens 16 weken verlof. Een deel van het bevallingsverlof mag u gespreid opnemen. U kunt kiezen of u voor de uitgerekende datum 4, 5, of 6 weken vrij neemt. Neemt u bijvoorbeeld 6 weken voor de uitgerekende datum vrij, dan heeft u na de bevalling 10 weken verlof over. Komt uw baby eerder dan de uitgerekende datum, dan blijft het verlof 16 weken. Heeft u 6 weken zwangerschapsverlof opgenomen en komt de baby na 5 weken, één week voor de geplande bevalling, dan heeft u nog recht op 11 weken bevallingsverlof. Komt uw baby later dan de uitgerekende datum, dan telt u het aantal dagen tussen de geboorte en de uitgerekende bevallingsdatum op bij het zwangerschapsverlof en heeft u alsnog 10 weken vrij na de bevalling.

Doorbetaling

Tijdens uw verlof krijgt u 100% van het loon doorbetaald. U bouwt tijdens uw verlof vakantiedagen op. Uw werkgever mag het verlof niet compenseren met vakantiedagen. Kijk voor uitgebreide informatie op de website van [de Rijksoverheid](#).

Geboorteaangifte

Wanneer moet ik de geboorte van mijn kind aangeven?

Het is verplicht binnen 3 dagen na de bevalling aangifte te doen van een geboorte bij de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente waar het kind geboren is. Is dit niet mogelijk door het weekend of een feestdag, dan moet u dat op de 1^e werkdag na het weekend of feestdag doen. Doet u te laat aangifte dan riskeert u een boete. In principe doet de vader aangifte. Als de vader geen aangifte kan doen, moet iemand aangifte doen die aanwezig was bij de geboorte, dit kan ook de moeder zelf zijn. Meer informatie kunt u vinden op de website van de [gemeente Westland](#). Kijk ook op de website van [de Rijksoverheid](#) voor meer informatie.

Erkenning kind

Er gelden voorwaarden om een kind te erkennen.

Kind erkennen tijdens de zwangerschap

Dit heet erkenning van de ongeboren vrucht. U kunt in elke gemeente van Nederland het kind erkennen. Als de (aanstaande) moeder niet meekomt, moet zij schriftelijke toestemming voor erkenning geven. Is uw partner zwanger van een meerling? Dan geldt de erkenning voor alle kinderen waarvan uw partner op dat moment zwanger is.

Kind erkennen tijdens de aangifte van de geboorte

U kunt uw kind erkennen als u aangifte van de geboorte doet. U doet aangifte in de gemeente waar het kind is geboren. Als de moeder niet meekomt, moet zij voor de erkenning schriftelijke toestemming geven.

Kind erkennen op een later moment

U kunt een kind ook erkennen als het al ouder of zelfs meerderjarig is. Dit kan in elke gemeente in Nederland. Vanaf 12 jaar heeft u schriftelijke toestemming nodig van het kind en de moeder. Na 16 jaar is alleen toestemming van het kind nodig.

Naamkeuze bij erkenning kind

Wilt u tijdens de erkenning ook gelijk de achternaam van uw kind kiezen? Dan moeten u en uw partner samen naar de burgerlijke stand. Kind erkennen is gratis. De ambtenaar van de burgerlijke stand maakt een akte van erkenning op. Dit is gratis. Aan een afschrift van de akte van erkenning zijn wel kosten verbonden. De gemeente kan u hierover informeren. Meer informatie kunt u vinden op de website van de [gemeente Westland](#). Kijk ook voor meer informatie over erkenning van uw kinderen op de website van de [Rijksoverheid](#).

ZIEKTE

Ziektekostenverzekering

Elk persoon die in Nederland woont, is verplicht een zorgverzekering af te sluiten. Dit kunt u zelf doen maar in veel gevallen kan uw werkgever dit regelen. U wordt dan collectief verzekerd. Vaak is de maandelijkse premie van een collectieve zorgverzekering goedkoper.

In Nederland zijn veel zorgverzekeraars en u dient zelf te kiezen bij welke u verzekerd wilt zijn. Elk jaar mag u naar een andere zorgverzekering overstappen. Dit is mogelijk van 1 november tot 31 december. Elke maand betaalt u ziektekosten premie. De hoogte van de premie is afhankelijk van het soort zorgverzekering. U kiest een basisverzekering (verplicht) en eventueel een aanvullende verzekering (niet verplicht). Elke zorgverzekeraar stelt zelf pakketten met zorg diensten samen, waarvan de inhoud verschilt. U kunt zelf kiezen welk pakket bij u aansluit. Nadat u een contract heeft afgesloten met een zorgverzekeraar ontvangt u altijd een polis. Dat is een overzicht van uw verzekering, premie en eigen risico.

De overheid heeft bepaald dat zorgkosten soms niet helemaal vergoed worden. U krijgt dan te maken met een wettelijke eigen bijdrage of maximale vergoeding. Hoe hoog uw eigen bijdrage is, is door de overheid vastgesteld. Een wettelijke eigen bijdrage betekent dat u voor bepaalde diensten en geneesmiddelen een deel van de kosten zelf moet betalen. Een maximale vergoeding betekent dat uw kosten tot een bepaald bedrag vergoed krijgt.

Naast de eigen bijdrage, geldt voor alle zorgverzekeringen het eigen risico. Het eigen risico houdt in dat u het eerste gedeelte van uw zorgkosten zelf moet betalen. In 2020 kent het eigen risico een maximum bedrag van €385. Als dit maximum is bereikt, betaalt u geen eigen risico meer en vergoedt de zorgverzekeraar die kosten. Dit staat los van de eigen bijdrage, die sinds 2019 een maximum bedrag van €250 kent. Kinderen onder de 18 jaar moeten mee verzekerd worden met één van de ouders en betalen daarvoor geen extra premie per maand. Maar de ouders moeten wel de eigen bijdrage voor sommige behandelingen/medicijnen betalen.

Voor meer informatie kunt u terecht bij de zorgverzekeraar zelf, maar er zijn ook websites waar u eenvoudig zorgverzekeringen kunt vergelijken zoals die van [de consumentenbond](#).

Ziekte

Wanneer u medische hulp nodig heeft, kunt u in Nederland terecht bij een huisartsenpraktijk. Indien mogelijk, is het raadzaam om direct in te schrijven bij een huisartsenpraktijk in eigen buurt. Dit is kosteloos. Indien u geen huisarts hebt, moet elke huisarts u hulp verlenen, maar u dient dan de kosten direct te betalen. Deze kosten kunt u daarna bij eigen verzekeraar declareren.

Indien u hulp nodig hebt in de nachturen, in het weekend of tijdens de feestdagen, kunt u terecht bij een huisartsenpost.

Voor een bezoek aan de huisarts of de huisartsenpost geldt geen eigen risico. Enkel in levensbedreigende situaties is het de bedoeling dat u 112 belt. Voor meer inhoudelijke informatie kunt u terecht op [de website van Pharos](#), een online kennisbank voor arbeidsmigranten over alles dat met gezondheid te maken heeft.

Medische hulp behalve huisarts

Wanneer u een specifieke medische kwestie heeft die niet (meer) door de huisarts beantwoord of verholpen kan worden, dan kunt u naar een specialist gaan.

Specialist

U heeft een verwijzing nodig van uw huisarts om naar een specialist te gaan. Meestal kunt u de specialist zelf kiezen. Uw huisarts kan u hierbij adviseren. U dient te controleren of de door u gekozen specialist gecontracteerd is met uw zorgverzekeraar. De kosten van een bezoek bij de specialist vallen niet onder de maandelijkse premie, maar onder het eigen risico van uw zorgverzekering. Dit betreft ook voorgeschreven medicijnen. Alle informatie over welke behandelingen/medicijnen door uw verzekering wel of niet worden vergoed, of bij welke behandelingen/medicijnen het eigen risico of de eigen bijdrage van kracht is, kunt u navragen bij uw zorgverzekeraar.

Fysiotherapeut

Een fysiotherapeut behandelt mensen met klachten van het bewegingsapparaat. U kunt rechtstreeks naar de fysiotherapeut of via verwijzing van uw huisarts. U dient te controleren of uw fysiotherapeut gecontracteerd is met uw zorgverzekeraar. Afhankelijk van uw aanvullende zorgverzekering wordt de behandeling geheel, gedeeltelijk of niet vergoed.

Tandarts

U kunt zelf uw tandarts kiezen. De adressen kunt u vinden in de [gemeentegids](#). Afhankelijk van hoe u verzekerd bent worden de kosten geheel, gedeeltelijk of niet vergoed.

Ziekenhuis

Ziekenhuiszorg, ook wel medisch specialistische zorg genoemd, is zorg die geleverd wordt door medisch specialisten in onder andere ziekenhuizen en (universitaire) medische centra. De zorg die een ziekenhuis levert wordt ingedeeld op basis van een Diagnose-Behandel-Combinatie (DBC). In een DBC is de totale behandeling opgenomen: van de eerste afspraak tot en met de allerlaatste controle. De overheid heeft een DBC vastgesteld voor elke diagnose die bestaat. U of uw verzekeraar betaalt niet per consult, maar voor de totale behandeling (ofwel de hele DBC). De prijzen worden bepaald door de Nederlandse Zorg Autoriteit (NZA). Deze behandelingen en prijzen vindt u terug op de [website van de NZa](#). Voor meer informatie over de financiering van uw consult of behandelingen kunt u het beste terecht bij u eigen zorgverzekeraar.

TROUWEN EN GEREgistREERD PARTNERSCHAP

Trouwen en geregistreerd partnerschap

Als u gaat trouwen of een geregistreerd partnerschap aangaat, legt u uw relatie voor de wet vast. U kunt uw huwelijk of partnerschapsregistratie aanvragen bij een consulent burgerzaken van de gemeente. U kunt maximaal 1 jaar van te voren een afspraak reserveren. Neem u hiervoor telefonisch contact met de gemeente via het telefoonnummer: 14 0174. In het geval dat u het Nederlands of Engels niet goed beheerst, verzoeken wij u een persoon mee te nemen die kan vertalen.

In Nederland trouwt of registreert u automatisch in gemeenschap van goederen. Dit betekent dat u al uw bezittingen met uw man of vrouw deelt. Als u dit niet wilt, kunt u vooraf een akte met huwelijkse of partnerschap voorwaarden laten opmaken door een notaris. Het geregistreerd partnerschap is niet rechtsgeldig in sommige landen bijv. Polen. Meer informatie kunt u vinden op de website van de [gemeente Westland](#). De standaard informatie over huwelijk en geregistreerd partnerschap kunt u vinden op de [website](#) van de Rijksoverheid.

OVERLIJDEN

Overlijden

Als iemand is overleden, moet een arts het overlijden vaststellen. Aangifte van overlijden wordt gedaan bij de gemeente waar diegene is overleden. Bij minderjarigen schakelt de arts altijd een gemeentelijk lijkschouwer in. Dit is wettelijk verplicht. Dit gebeurt ook als de arts een niet-natuurlijke dood vaststelt bij volwassenen. Of als er twijfel is over de doodsoorzaak. Wanneer de gemeentelijk lijkschouwer ook niet overtuigd is van een natuurlijke doodsoorzaak, schakelt hij de officier van justitie in. In Nederland mag een overledene alleen begraven worden op een begraafplaats of gecremeerd worden in een crematorium. De algemene informatie m.b.t. overlijden kunt u vinden op de website van de Rijksoverheid.

Aangifte van overlijden doen

Aangifte van overlijden gebeurt bijna altijd binnen 6 werkdagen na het overlijden. Dit komt omdat de uitvaart (begrafenis/crematie) volgens de wet binnen 6 werkdagen moet plaatsvinden.

Meestal geeft de begrafenisondernemer bij de gemeente aan dat iemand is overleden. Maar als nabestaande kunt u ook zelf aangifte van overlijden doen. Dat doet u in het gemeentehuis bij de burgerlijke stand waar diegene is overleden. De ambtenaar burgerlijke stand maakt hierbij een overlijdensakte op.

U kunt hiervoor een afspraak maken. Neem u telefonisch contact op met de gemeente via het telefoonnummer: 14 0174. U moet meenemen o.a.: een legitimatiebewijs, verklaring van overlijden van de behandelend geneeskundige of gemeentelijk lijkschouwer. Meer informatie kunt u vinden op de website van de [gemeente Westland](#).

Vervoer stoffelijk overschot naar buitenland

Voor het vervoer van een stoffelijk overschot van Nederland naar het buitenland of vanuit het buitenland naar Nederland moet u in het bezit zijn van een laissez-passer en een overlijdensakte. De voorschriften kunnen verschillen per land. Voor meer informatie verwijzen wij u naar het desbetreffende consulaat/ambassade van het land waarnaar u het stoffelijk overschot wilt vervoeren.

6. OVERHEID

- KLACHTEN M.B.T. WERK- EN WOONOMSTANDIGHEDEN
- DOCUMENTEN EN FORMULIEREN
- BELASTINGEN
- RECHTEN
- GEMEENTE
- IN NEDERLAND BLIJVEN

DOCUMENTEN EN FORMULIEREN

Identificatieplicht

Wat is de identificatieplicht?

De identificatieplicht betekent dat iedereen vanaf 14 jaar zich met een geldig identiteitsbewijs moet kunnen identificeren. De politie en toezichthouders, zoals conducteurs en arbeidsinspecteurs mogen naar uw identiteit vragen. Ze moeten echter een reden hebben om uw identiteit te controleren. Als u geen origineel en geldig identiteitsbewijs (paspoort/identiteitskaart of soms rijbewijs) kunt of wilt laten zien, bent u in overtreding en kunt u een boete krijgen. In het openbaar vervoer geldt een identificatieplicht vanaf 12 jaar.

Identificatieplicht op het werk

Werkgevers moeten de identiteit van hun werknemers controleren. Als u ergens gaat werken, bent u daarom verplicht om een geldig identiteitsbewijs altijd bij zich te hebben. Een buitenlandse rijbewijs is geen identiteitsbewijs.

Identificatieplicht in de zorg

Als u medische zorg ontvangt, moet u een geldig identiteitsbewijs laten zien. Zorgverleners controleren daarmee of u degene bent die bij het Burgerservicenummer (BSN) hoort. De identificatieplicht in de zorg geldt voor iedereen. Raadpleeg voor meer informatie de website van [de Rijksoverheid](#).

Rijbewijs

Buitenlands rijbewijs in Nederland

Of u in Nederland mag rijden met uw buitenlandse rijbewijs hangt af van uw verblijfsduur en het land waar u het rijbewijs heeft gehaald.

Tijdelijk verblijf in Nederland met buitenlands rijbewijs

Als u in Nederland tijdelijk wilt verblijven voor bijvoorbeeld uw werk of tijdens uw vakantie en aan het verkeer wilt deelnemen, dan moet u in het bezit zijn van een geldig buitenlands rijbewijs.

Wonen in Nederland met buitenlands rijbewijs

Als u van plan bent langer in Nederland te blijven wonen, dan moet u uw buitenlandse rijbewijs naar een Nederlands rijbewijs omzetten. Met uw buitenlandse rijbewijs kunt u nog doorrijden tot een bepaalde periode.

Vanaf het moment dat u bent ingeschreven in de BRP mag u in Nederland nog 15 jaar blijven rijden met uw buitenlandse rijbewijs (na afgifte van uw buitenlandse rijbewijs), onder de voorwaarde dat het nog geldig is.

Als uw buitenlandse rijbewijs niet meer geldig is (na meer dan 15 jaar) en u van plan bent om korter dan twee jaar in Nederland te verblijven, dan kunt u nog twee jaar in Nederland blijven rijden met

uw buitenlandse rijbewijs. Als u van plan bent om langer dan twee jaar in Nederland te verblijven dan moet u uw buitenlandse rijbewijs naar een Nederlands rijbewijs omzetten.

[Lees verder voor meer informatie.](#)

Bromfietsrijbewijs

Als u in Nederland met een bromfiets wilt rijden, dan moet u in het bezit zijn van een geldig buitenlands rijbewijs.

Buitenlands rijbewijs omwisselen voor een Nederlands rijbewijs

Als u een rijbewijs heeft dat u buiten Nederland heeft behaald, kunt u dat in bepaalde gevallen omwisselen voor een Nederlands rijbewijs. U kunt het buitenlandse rijbewijs alleen omwisselen als:

- U staat ingeschreven in Basisregistratie Personen (BRP)
- U beschikt over een geldige verblijfstitel
- Uw rijbewijs afkomstig is uit de Europese Unie (EU), een land van de Europese Vrijhandels Associatie (EVA) of één van de volgende landen: [Rijbewijs uit landen geschikt voor omwisseling](#).
- Het rijbewijs geldig is

Als uw Europees rijbewijs verlopen is, moet u een verklaring meesturen van de afgevende instantie waarin staat dat zij geen bezwaar hebben tegen de afgifte van een Nederlands rijbewijs.

[Meer informatie](#) over het omwisselen van een buitenlands rijbewijs voor een Nederlands rijbewijs.

U kunt de aanvraag voor omwisselen van uw buitenlandse rijbewijs alleen bij de gemeente indienen waar u staat ingeschreven. Als u de aanvraag rechtstreeks naar de RDW stuurt, wordt de aanvraag niet in behandeling genomen. [Maak een afspraak \(rijbewijs aanvragen\) met de gemeente Westland](#).

Wat moet ik meenemen?

- Een nieuwe pasfoto in kleur. Deze pasfoto kunt u het beste in Nederland laten maken, omdat in het buitenland gemaakte foto's meestal niet voldoen aan Nederlandse wetgeving. Bekijk de [eisen](#) die aan de foto gesteld worden.
- Uw identiteitskaart of paspoort.
- Uw bankpas, u betaalt gelijk bij de aanvraag
- Het rijbewijs dat u wilt omwisselen. Let op! Deze wordt ingenomen. De RDW stuurt het buitenlandse rijbewijs altijd terug naar het land waar het rijbewijs is afgegeven. Het is dus niet mogelijk om dit rijbewijs aan u terug te geven.
- Eventueel een [verklaring van geschiktheid](#).

De gemeente stuurt uw aanvraag met alle documenten door naar de RDW.

De RDW stuurt u, als alles akkoord is, binnen 10 werkdagen een brief waarin staat wanneer u uw Nederlandse rijbewijs kunt afhalen bij de gemeente. Hiervoor moet u een [afspraak maken](#) (rijbewijs ophalen) bij de gemeente.

[Aanvullende informatie](#) over het omwisselen van buitenlands rijbewijs voor een Nederlands rijbewijs.

Rijbewijs kwijt

Als uw rijbewijs kwijt of gestolen is, moet u een nieuw rijbewijs aanvragen. Hoe dat moet, is afhankelijk van waar u woont en waar u uw rijbewijs bent kwijtgeraakt:

Nederlands rijbewijs kwijt of gestolen

U maakt een afspraak bij de gemeente waar u woont. U moet één kleurenpasfoto en een geldig paspoort of ander geldig identiteitsbewijs meenemen.

Buitenlands rijbewijs kwijt of gestolen

U maakt een afspraak bij de gemeente waar u woont en u neemt een originele gewaarmerkte verklaring (niet ouder dan 6 maanden) van echtheid mee. De verklaring van echtheid kunt u aanvragen bij de buitenlandse instantie die het rijbewijs heeft afgegeven. Uit de verklaring moet naar voren komen of het rijbewijs nog geldig is en wanneer het is afgegeven.

U moet ook één kleurenpasfoto en een geldig paspoort of ander geldig identiteitsbewijs meenemen.

BELASTINGEN

Motorrijtuigenbelasting

Rijdt u op de Nederlandse weg met een auto, bestelauto of motor (motorrijtuig)? Dan dient u in de meeste gevallen belasting van personenauto's en motorrijwielen (BPM) en motorrijtuigenbelasting (MRB) te betalen. BPM (Belasting van personenauto's en motorrijwielen) betaalt u eenmalig bij de eerste aanschaf of invoer van een motorvoertuig. MRB (Motorrijtuigenbelasting) is een terugkerende betaling die u per maand of per kwartaal betaalt.

Vergunning vrijstelling BPM

Bij verhuizing binnen de EU kunt u [vrijstelling aanvragen voor BPM](#). Wel moet u aan bepaalde voorwaarden voldoen:

- U verhuist vanuit een ander land van de Europese Unie naar Nederland en neemt uw personenauto, bestelauto of motor mee.
- De personenauto, bestelauto of motor die u meeneemt hoor bij uw inboedel.
- U gebruikt de personenauto, bestelauto of motor die u meeneemt voor hetzelfde doel waarvoor u het in het buitenland gebruikte.
- U had de personenauto, bestelauto of motor minimaal 6 maanden in bezit en gebruik in het land van waaruit u naar Nederland verhuist.
- U had uw normale verblijfplaats minimaal 12 maanden in het buitenland vóór uw verhuizing naar Nederland.

Als u vrijstelling hebt gekregen geldt er nog de aanvullende voorwaarde dat u de auto of motor binnen een jaar na de registratie niet mag verkopen, verhuren of uitlenen. Inwonende gezinsleden met een rijbewijs mogen wel van de auto of motor gebruikmaken. Voor meer informatie kunt u terecht op de website van de [Belastingdienst](#).

MRB

U betaalt MRB als u een personenauto, bestelauto, autobus, motor of vrachtauto op uw naam heeft staan. De hoogte van deze wegebelasting hangt af van het soort voertuig.

Hoeveel motorrijtuigenbelasting moet ik betalen?

Het hangt onder meer af van het soort motorrijtuig, het gewicht van het motorrijtuig en het soort brandstof, hoeveel motorrijtuigenbelasting u moet betalen. U kunt dit zelf berekenen op de website van [de Belastingdienst](#).

Alleen tijdelijke arbeidsmigranten met een fiscale woonplaats in buitenland (kenmerk ervan is o.a. onzelfstandige woonruimte) kunnen een vrijstelling voor MRB krijgen voor een half jaar vanaf het moment dat de auto wordt ingevoerd naar Nederland. Daarna moeten ze MRB wel betalen. Migranten die zelfstandig in Nederland wonen betalen MRB vanaf het moment dat de auto naar Nederland wordt ingevoerd. Voor meer informatie en voor een persoonlijk advies verwijzen wij u naar de website van [de Belastingdienst](#).

Gemeentebelastingen

Elk persoon die in Nederland woont is verplicht belastingen en heffingen te betalen ingaand vanaf het moment van inschrijving in de Basisregistratie Personen (BRP). Belastingen zijn bijvoorbeeld onroerende zaakbelasting (OZB), toeristenbelasting en forensenbelasting (indien het nachtverblijf in een gemeente waar u geen hoofdverblijf heeft meer dan 90 keer per jaar bedraagt). Heffingen zijn rechten, tarieven en leges. Bijvoorbeeld rioolrecht, een kaartje voor het gemeentelijke zwembad of de kosten voor een paspoort. Zie voor een duidelijke opsomming de website van [de Rijksoverheid](#) en van [de gemeente Westland](#).

Inkomstenbelasting

Nederland kent 2 soorten belastingplichtigen voor de inkomstenbelasting:

- Binnenlandse belastingplichtigen zijn mensen (natuurlijke personen) die in Nederland wonen. Zij moeten over hun hele inkomen in Nederland inkomstenbelasting betalen.
- Buitenlandse belastingplichtigen zijn personen die in het buitenland wonen maar wel in of vanuit Nederland inkomsten hebben.

Hebben buitenlandse belastingplichtigen keuzemogelijkheden?

Onder bepaalde voorwaarden kunnen buitenlandse belastingplichtigen kiezen voor behandeling als binnenlandse belastingplichtige. Meer over het keuzerecht voor buitenlandse belastingplichtigen staat op de website van [de Belastingdienst](#).

Ben ik verplicht belastingaangifte te doen in Nederland?

Als u een buitenlands belastingplichtige bent, moet u in Nederland aangifte doen als u:

- Een 'aangiftebrief' hebt ontvangen.
- Geen 'aangiftebrief' hebt ontvangen, maar wel inkomsten uit Nederland had waarover u meer dan € 46 belasting moet betalen en u verwacht dat u meer dan € 15 terugkrijgt.

Meer informatie over belastingaangifte vindt u op de website van [de Belastingdienst](#).

Wat is de Opgaaf wereldinkomen?

Uw wereld inkomen is uw totale Nederlandse en niet- Nederlandse inkomsten samen. Dit is het inkomen dat u in of vanuit Nederland hebt, en daarbij opgeteld uw niet- Nederlandse inkomsten (bijvoorbeeld uw arbeidsinkomsten of vermogen in een ander land dan Nederland). U ontvangt alleen een Formulier Opgaaf wereldinkomen als u of uw partner buiten Nederland woont en een toeslag ontving voor bijv. zorgtoeslag of kinderopvangtoeslag. Of omdat u of een gezinslid buiten Nederland woonde en een Buitenlandbijdrage Zvw betaalde aan het zorginstituut Nederland. Kijk voor uitgebreide informatie over de Opgaaf wereldinkomen bij [de Belastingdienst](#).

Waterschapsbelasting

Hoogheemraadschap

Aan elke woning wordt waterschapsbelasting opgelegd. Gemeente Westland valt onder het hoogheemraadschap van Delfland. Het Hoogheemraadschap controleert de kwaliteit van het drinkwater en houdt toezicht op het waternet zodat overstromingen worden voorkomen en dat uw afvalwater weer schoon wordt. Om dit te kunnen financieren, legt het hoogheemraadschap verschillende belastingen op, die samen ook wel de waterschapsbelasting worden genoemd. De hoogte van de belasting hangt af van uw persoonlijke situatie. Zie de website van de [Regionale Belasting Groep](#) voor de meest recente tarieven.

Een verhuurder of eigenaar van een woning is verplicht om de hoogheemraadschap belasting te betalen. Een tijdelijke arbeidsmigrant met een onzelfstandige woonruimte moet de aanslag doorgeven aan de werkgever.

RECHTEN

AOW

De AOW (Algemene Ouderdomswet) is een basispensioen van de Rijksoverheid. De AOW is een verzekering die wordt opgebouwd in de leeftijd van 15 tot 67 jaar. De meeste personen die de AOW-leeftijd hebben bereikt en in Nederland hebben gewerkt of gewoond, hebben hier recht op. U krijgt een volledig AOW-pensioen als u in de 50 jaar voor uw AOW-leeftijd altijd verzekerd bent geweest. Als u minder dan 50 jaar voor uw AOW leeftijd verzekerd bent geweest, valt uw AOW pensioen automatisch lager uit.

U ontvangt het AOW-pensioen van de SVB (Sociale Verzekeringsbank) vanaf de dag dat u de AOW-leeftijd heeft bereikt tot het overlijden. Arbeidsmigranten die via een uitzendbureau werken, bouwen AOW op basis van de gewerkte weken op, met uitzondering van vakanties. Arbeidsmigranten die direct met hun werkgever een arbeidsovereenkomst hebben gesloten, bouwen op basis van de duur van de arbeidsovereenkomst AOW op. Meer informatie kunt u vinden op de website van [de SVB](#).

Aanvullend pensioen via de werkgever

Behalve het AOW-pensioen bouwt u in Nederland vaak ook een bedrijfspensioen op. Dit pensioen vraagt u in Nederland aan bij uw pensioenfonds. Hoeveel pensioen u krijgt, hangt af van uw loon en de duur van de pensioenopbouw. Voor meer informatie verwijzen wij u graag naar uw eigen werkgever.

Werkloosheidswet

Wanneer u geheel of gedeeltelijk werkloos wordt, komt u misschien in aanmerking voor een Werkloosheidswetuitkering (WW-uitkering). De WW is een tijdelijke uitkering om het verlies aan inkomen tussen 2 banen op te vangen. De overheid stelt wel een aantal voorwaarden. Op de website [werk.nl](#) kunt u een WW-uitkering aanvragen uiterlijk op de eerste werkdag nadat u werkloos bent geworden. Doe dit uiterlijk binnen 1 week na uw laatste werkdag, anders krijgt u mogelijk tijdelijk een lagere uitkering. Weet u al dat u ontslag krijgt? Dan kunt u vanaf 1 maand voor uw laatste werkdag een WW-uitkering aanvragen. Voorwaarden en nadere uitleg kunt u [hier](#) vinden.

Voor uitgebreide informatie over de Werkloosheidswet verwijzen wij u graag naar de website van [de Rijksoverheid](#).

Bijstand

Een bijstandsuitkering is een voorziening die mensen kunnen aanvragen als ze niet genoeg inkomen of vermogen hebben om in hun levensonderhoud te voorzien en niet in aanmerking komen voor een andere uitkering. Met een bijstandsuitkering kunnen zij de periode overbruggen totdat zij weer betaald werk vinden. De gemeente helpt bij het vinden van geschikt werk en zorgt voor een uitkering als dat nodig is.

Er zijn echter een aantal voorwaarden waaraan dient te worden voldaan:

- U woont rechtmatig in Nederland.
- U bent 18 jaar of ouder.
- U heeft niet genoeg inkomen of eigen vermogen om in uw levensonderhoud te voorzien. Als u samenwoont, telt het inkomen en het eigen vermogen van uw partner ook mee.
- U kunt geen beroep meer doen op een andere uitkering.
- U zit niet in de gevangenis of een huis van bewaring.
- Uw eigen vermogen komt niet boven een bepaald bedrag uit.
- Uw gemeente kan (re-integratie)activiteiten aanbieden die aansluiten bij uw persoonlijke situatie. U bent verplicht hieraan mee te werken of deel te nemen.

In geval van arbeidsmigranten wordt altijd rekening gehouden met het oordeel van Immigratie en Naturalisatiedienst. Elke individuele situatie wordt weer apart beoordeeld. Met vragen of

onduidelijkheden kunt u terecht bij [Werkplein Westland](#). Voor uitgebreide informatie over algemene en bijzondere bijstand verwijzen wij u graag naar de website van [de Rijksoverheid](#).

Huurtoeslag

Huurtoeslag is een bijdrage in de huurkosten. Als u in een huurhuis woont krijgt u misschien huurtoeslag. De hoogte van de toeslag is afhankelijk van uw huurprijs, uw inkomen, uw leeftijd en uw woonsituatie. Om huurtoeslag te krijgen, moeten u, uw eventuele partner en medebewoners voldoen aan de volgende voorwaarden:

- U bent 18 jaar of ouder. Er gelden enkele uitzonderingen. Kijk bij [de Belastingdienst](#) voor meer informatie.
- U huurt een zelfstandige woonruimte.
- U, uw eventuele toeslagpartner en medebewoners staan bij de gemeente ingeschreven op uw woonadres.
- U, uw eventuele toeslagpartner en medebewoners hebben de Nederlandse nationaliteit of een geldige verblijfsvergunning.
- Uw huurprijs, (gezamenlijke) inkomen en vermogen zijn niet te hoog.

Als u wilt weten of u in aanmerking komt voor huurtoeslag en hoeveel dit zou bedragen, kunt u een [proefberekening](#) doen.

Zorgtoeslag

Iedereen die in Nederland werkt en/of woont is verplicht om een Nederlandse zorgverzekering te hebben. Zorgtoeslag is een bijdrage in de kosten voor uw Nederlandse zorgverzekering. Hoe hoog de toeslag is, hangt af van uw (gezamenlijke) inkomen. Om zorgtoeslag te krijgen, moeten u en uw eventuele toeslagpartner aan de volgende voorwaarden voldoen:

- U bent 18 jaar of ouder.
- U hebt een Nederlandse zorgverzekering.
- Uw (gezamenlijke) inkomen is niet te hoog.
- Uw (gezamenlijke) vermogen is niet te hoog.
- U hebt een Nederlandse nationaliteit of een geldige verblijfsvergunning.

In sommige gevallen gelden er aanvullende regels. Die kunt u vinden op de website van [de Belastingdienst](#). Als u wilt weten of u in aanmerking komt voor zorgtoeslag en hoeveel dit zou bedragen, kunt u een [proefberekening](#) doen. Voor meer informatie verwijzen wij u graag naar de website van [de Belastingdienst](#).

Kinderbijslag

Kinderbijslag is een bijdrage in de kosten voor de opvoeding van uw kind(eren) tot 18 jaar. Hoe hoog dit bedrag is, hangt af van de leeftijd van uw kind en van waar uw kind woont. In sommige gevallen kunt u kinderbijslag uit Nederland krijgen als uw kind in het buitenland woont. Of als u of uw partner in het buitenland woont en werkt. Op de website van de [Sociale Verzekeringsbank](#) en van [de Rijksoverheid](#) kunt u meer lezen over de kinderbijslag in het algemeen. Misschien komt naast de kinderbijslag ook in aanmerking voor het kind gebonden budget.

Kind gebonden budget

U kunt misschien het kind gebonden budget naast de kinderbijslag krijgen. Dit is een tegemoetkoming voor ouders in de kosten voor kinderen tot 18 jaar. De Belastingdienst betaalt het kind gebonden budget uit. Hoeveel kind gebonden budget u krijgt, hangt af van:

- hoeveel kinderen u hebt;
- de leeftijd van uw kinderen;
- de hoogte van uw (gezamenlijke) inkomen.

Ouders die voor kind gebonden budget in aanmerking komen, krijgen meestal vanzelf bericht van de Belastingdienst. De hoogte kunt u alvast berekenen door middel van een [proefberekening](#).

Voor meer informatie verwijzen wij u graag naar de website van [de Belastingdienst](#) en van [de Rijksoverheid](#).

GEMEENTE

Inschrijving BRP

Komt u uit het buitenland en gaat u langer dan 4 maanden in Nederland verblijven? Dan moet u zich inschrijven bij de gemeente van vestiging. Bent u gekomen met uw gezinsleden, dan moeten zij ook ingeschreven worden. Als u binnen de gemeente Westland komt wonen kunt u een afspraak maken en bellen met de gemeente Westland op 0174-673107 of 0174-673108. Bent u een (tijdelijke) arbeidsmigrant, dan bestaat de mogelijkheid dat u zich moet inschrijven via het uitzendbureau waarvoor u werkt. Informeer hiernaar bij uw uitzendbureau.

Bent u opnieuw in Nederland? Dan is uw registratie waarschijnlijk gestopt en dient u zich opnieuw in te schrijven. Er zijn geen kosten aan de inschrijving verbonden.

Uittreksel BRP

Een uittreksel uit de Basisregistratie Personen (BRP) is een verklaring van het gemeentebestuur dat u bent ingeschreven als inwoner van de gemeente. Hoe kan ik een uittreksel aanvragen?

1. Online bestellen € 7,50

Bent u woonachtig in de gemeente Westland dan kunt u het uittreksel BRP aanvragen met behulp van uw DigiD, via de [website](#) van de Gemeente Westland.

2. Schriftelijk € 11,00

Het verzoek, voorzien van uw handtekening en een kopie van een geldig paspoort of identiteitskaart, kunt u richten aan Gemeente Westland, afdeling Dienstverlening, Postbus 150, 2670 AD, Naaldwijk.

3. Persoonlijk aan de balie € 11,00

U kunt het uittreksel BRP ook aanvragen bij de balie in het gemeentekantoor in Naaldwijk. U heeft dan een geldig paspoort of identiteitsbewijs nodig.

Kan iemand anders een uittreksel voor mij aanvragen?

Hiervoor moet U iemand machtigen om het uittreksel aan te vragen. De gemachtigde komt persoonlijk met een kopie van uw identiteitsbewijs en uw machtiging en heeft ook een identiteitsbewijs bij zich.

Geheimhouding persoonsgegevens

Heeft u liever niet dat uw persoonsgegevens uit de BRP aan anderen worden gegeven? Dan kunt u de gemeente vragen om uw persoonsgegevens geheim te houden. Regel dit online op de website van de [gemeente Westland](#).

Emigratie, vertrek naar buitenland

U dient dan, niet eerder dan 5 dagen voor de dag van vertrek, aangifte te doen. Bij de aangifte moet u uw nieuwe adres in het buitenland vermelden. De aangifte wordt verwerkt op de dag dat uw aangifte bij de gemeente binnenkomt. Hoe kan ik de emigratie doorgeven?

1. Online regelen

Woont u in de gemeente Westland en gaat u naar het buitenland verhuizen, dan kunt u dit online regelen op de website van de [gemeente Westland](#).

2. Schriftelijk

Het aangifteformulier voorzien van uw handtekening en een kopie van uw paspoort of identiteitskaart, kunt u richten aan Gemeente Westland, afdeling Dienstverlening, Postbus 150, 2670 AD, Naaldwijk.

3. Persoonlijk aan de balie

U kunt een afspraak maken voor het doorgeven van uw verhuizing via het telefoonnummer 140 174. U moet uw paspoort of identiteitskaart meenemen.

4. Via uw uitzendbureau

Indien uw werkgever samenwerkt met de gemeente bij de inschrijving in de BRP, kunt u een formulier tekenen bij uw werkgever. Zij sturen vervolgens het formulier naar ons.

Verhuizing binnen Nederland

Indien u verhuist binnen Nederland naar een nieuw adres dan kan dit online geregeld worden, of via een aangifteformulier van verhuizing. U stuurt het aangifteformulier naar de gemeente waar u gaat wonen voorzien van een kopie van uw legitimatiebewijs. Eventueel desgevraagd een kopie van het huur- of koopcontract.

Verklaring omtrent het gedrag (VOG)

Het kan dat uw werkgever vraagt om een "Verklaring omtrent het gedrag" (VOG). Voor sommige beroepen is een VOG verplicht. Uw nieuwe werkgever of een organisatie vraagt naar een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). Ook wel 'bewijs van goed gedrag' genoemd. Die kunt u aanvragen via de gemeente of via uw nieuwe werkgever waar u het aanvraagformulier van ontvangt. Het ingevulde formulier levert u op afspraak in op het gemeentehuis.

Digitaal aanvragen

Als uw werkgever dit ondersteunt, kunt u de VOG ook aanvragen via internet. Dit is goedkoper dan aanvragen bij het Loket Burgerzaken. Meer informatie kunt u vinden op de website van de [gemeente Westland](#).

Wat kan ik doen als mijn gegevens in de BRP niet juist zijn?

Staan uw gegevens niet goed in de Basisregistratie Personen (BRP), en u woont en staat ingeschreven in gemeente Westland dan dient U met bewijsstukken aan te tonen dat uw gegevens verbeterd moeten worden, bijvoorbeeld met een internationale geboorteakte (eventueel voorzien van legalisaties). De bewijsstukken mogen niet ouder zijn dan 6 maanden.

IN NEDERLAND BLIJVEN

Naturalisatie

Wat is de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND)?

De Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) is verantwoordelijk voor de uitvoering van het vreemdelingenbeleid in Nederland. De IND beoordeelt aanvragen van vreemdelingen die in Nederland willen verblijven of Nederlander willen worden. Het kan bijvoorbeeld gaan om vluchtelingen die niet veilig zijn in eigen land en asiel zoeken. Of om mensen die in Nederland willen werken en wonen. Ook behandelt de IND aanvragen van mensen die al heel lang in Nederland wonen en willen naturaliseren. De IND is een agentschap van het ministerie van Veiligheid en Justitie (VenJ). Indien u langer dan drie maanden in Nederland verwacht te verblijven, dient u zich ook bij de IND te registreren. Voor meer informatie verwijzen wij u graag naar de klant dienstwijzer op de website van het [IND](#).

Registratie bij de IND

Moet ik me registreren bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND)?

U moet zich inschrijven bij de IND als u aan bepaalde voorwaarden voldoet o.a.:

- U wilt langer dan 3 maanden in Nederland verblijven.
- U werkt in Nederland (in loondienst of als zelfstandige).
- U volgt een opleiding in Nederland.
- U bent economisch niet-actief (voor overige verblijfsdoelen).
- U bent ingeschreven in de Basisregistratie Personen (BRP) van de gemeente waar u woont.
- U hebt een geldig reisdocument (bijvoorbeeld paspoort).

Voor overige voorwaarden verwijzen wij u graag naar het PDF [Inschrijving bij de IND voor EU-onderdanen](#).

Naturalisatie / Nederlander worden

Er zijn verschillende manieren om Nederlander te worden: automatisch bij de geboorte, door erkenning of via een procedure (optie of naturalisatie). Buitenlanders kunnen na 5 jaar legaal in Nederland wonen het Nederlanderschap aanvragen.

Hoe verkrijg ik de Nederlandse nationaliteit?

Als u denkt dat u aan de voorwaarden voor naturalisatie voldoet, kunt u bij uw gemeente een verzoek om naturalisatie indienen. Dit kunt u doen door telefonisch een afspraak te maken voor een adviesgesprek. De gemeente kijkt samen met u of u aan de voorwaarden voldoet en helpt u bij het indienen van een verzoek om naturalisatie of optie. Als u voldoet aan de voorwaarden voor optie, beslist de burgemeester hierover. Als het gaat om naturalisatie, stelt de gemeente een advies op voor de IND en stuurt dat samen met uw verzoek om naturalisatie naar de IND. Houdt u er wel rekening mee dat de gemeente u bij naturalisatie niet met 100% zekerheid kan vertellen of u Nederlander kunt worden. Alle benodigde informatie over naturalisatie kunt u vinden op de [website van de IND](#) en de website van de [Gemeente Westland](#).

Nationaliteit kind

Een kind die geboren is in Nederland verkrijgt niet automatisch de Nederlandse nationaliteit. De nationaliteit wordt bepaald door de nationaliteit van beide ouders.

Als beide ouders de Nederlandse nationaliteit hebben dan erft het kind deze nationaliteit ook. Als de moeder de Nederlandse nationaliteit heeft, dan krijgt het kind bij geboorte automatisch de Nederlandse nationaliteit. Of als de vader de Nederlandse nationaliteit heeft en met de moeder van het kind getrouwd is of een geregistreerd partnerschap heeft.

In sommige gevallen moet de vader het kind eerst nog erkennen voordat de Nederlandse nationaliteit verkregen kan worden. Dit is het geval als de vader de Nederlandse nationaliteit heeft, maar de moeder niet en als de vader en moeder niet getrouwd zijn en ook geen geregistreerd partnerschap hebben. Als beide ouders bijvoorbeeld de Poolse nationaliteit hebben verkrijgt het kind de Poolse nationaliteit. Kijk voor meer informatie op [de website van de IND](#).